

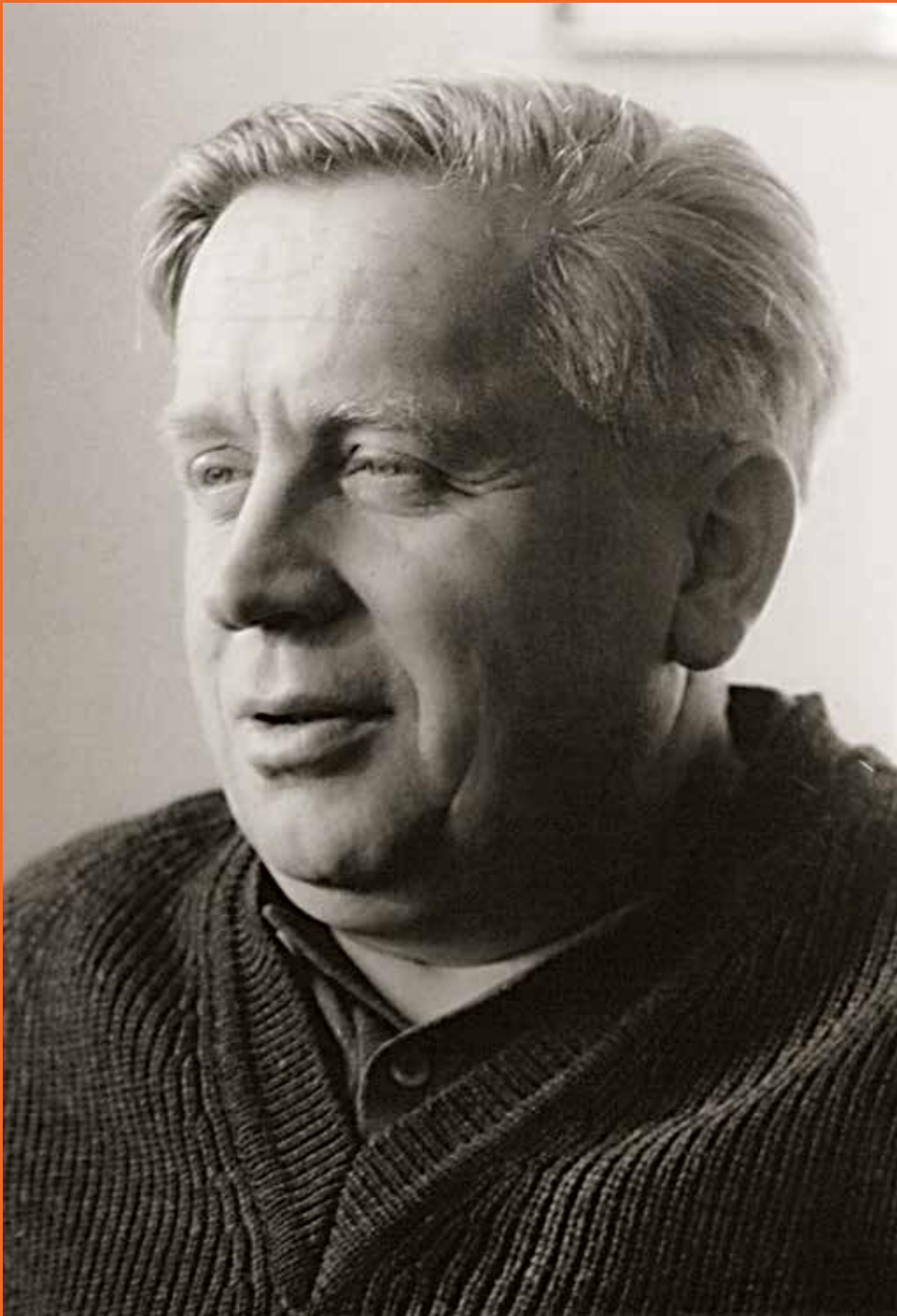

**БАШТА
БРАНКОВОГ
ЖИВОТА**

*Branke Ćopić
u prijelaznoj
fazi 23. VIII.
1970.
B. Javac*

29. OKTOBRA - 09. NOVEMBRA 2022. GODINE

Branke Ćopić

БАШТА БРАНКОВОГ ЖИВОТА

Писати о Бранку Ћопићу није лак задатак, осим ако се не ради пуним срцем. Циљ ове изложбе је промовисање Бранкове личности и његовог књижевног дјела, школе коју је похађао и недавно обновљене Спомен-куће, у Хашанима.

Изложба „Башта Бранковог живота“ у својој основној структури сачињена је од фотографија, документарне и историјске грађе, експоната из периода Бранковог живота и најстаријих издања књига, које нам је уступила Народна библиотека „Ћирило и Методије“ Приједор. Поред тога, на изложби је изложена макета родне куће Бранка Ћопића.

Чину отварања изложбе свој допринос даће и полазници сликарске школе Бориса Еремића. Радови инспирисани Бранковим стваралаштвом постаће саставни дио изложбе. Изложба настала у ЈУ Музеј Козаре има за циљ наставити свој пут широм регије, те таквим начином дјеловања подстицати промоцију универзалних вриједности које нам је Бранко, специфичним духом Крајишника, несебично поклонио. Изложбу ће употпунити и обраћање стручњака из области етнологије и књижевности, те драмско и рецитаторско извођење уз музичку пратњу.

Изложба је настала спонтано, игром околности коју сам прихватила објеручке, као нешто сасвим лично и моје. Настала је из жеље да се Бранку Ћопићу ода признање за све оно што нам је оставио, а тога је много. О Бранку ћу писати као о једном добром бићу које је неизоставно оставило својим радом велике трагове у нашим дјетињствима и животима. Заувијек урезане.

Ово су времена у којима би требало слиједити Бранков оптимистичан дух и приступ животу, традицији, његову борбу за обичног човјека и емпатију коју је носио цијелим својим бићем. Да се боримо за оне вриједности за које се Бранко Ћопић залагао, за љубав, љепоту живота и љепоту писане ријечи. Јер, какав је то живот без вриједности које је Бранко промовисао? Доброта којом је плијенио свијет око себе била је искрена и дубока, пуна емоција и жара. Можда је Бранко баш из тог разлога прерано сагорио у емоцијама које су га савладале.

Дужност ЈУ Матичног музеја Козаре јесте да чува и промовише богато књижевно наслеђе Бранка Ћопића.

Драјана Жујић, в. г. директорица ЈУ Музеј Козаре

БИОГРАФИЈА БРАНКА ЂОПИЋА

(Хашани, 01. 01. 1915 - Београд, 26. 03. 1984)

Бранко Ђопић, српски писац, пјесник, сатиричар и академик, рођен је у малом подгрмечком селу, Хашани код Крупе на Уни. Након завршене ниже Учитељске школом, 1940. године дипломирао је педагогоију на Филозофском факултету у Београду. Његов таленат за писање откривен је веома рано. Почео је да пише још у основној школи, а захваљујући његовом плодноном књижевном опусу, сматрају га једним од најзначајнијих књижевника 20. вијека на овим просторима. Писао је приповијетке, романи, ратне пјесме и приче, као и приче за дјецу. Био је учесник Народно-ослободилачке борбе, као и уредник књижевних часописа за дјецу и одрасле.

Објавио је бројна дјела, а стваралачки рад започео је приповијеткама: Под Грмечом, Борци и бегунци и Планинци, у партизанској штампи објављује Приче партизанске и Огњено рађање домовине, збирку пјесама за дјецу Бојна лира пионира, те дјела Ратниково прољеће, Сурова школа, Људи с репом, Роса на бајонетима, Босонога дјетињство, Жејева кућица итд. Међу његовим најпознатијим приповијеткама су

Доживљају Николетине Бурсаћа и Башта сљезове боје приповијетке су по којима ће Бранко Ђопић заувјек остати урезан у књижевности.

Бранка Ђопића сматрају утемељивачем српског романа. Написао је: Пролом, Глуви барут, Не тугуј бронзана стражо, Осма офанзива, Делије на Бихаћу, те романи за дјецу: Орлови рано лете, Славно војевање и Битка у златној долини.

Узоре је проналазио у Кочићу, Андрићу, Цанкару, Крлежи и руским писцима. Бранкова дјела преведена су на неколико страних језика. Био је цијењени члан САНУ и АНУБиХ.

Многа Бранкова дјела доживјела су екранизацију, попут дјела Магареће године, Глуви барут, Мајор баук, Одумирање међеда, Орлови рано лете, Николетина Бурсаћ, Живјеће овај народ итд.

Добитник је многих признања и награда, а неке од њих су: Ракићева награда, награда Српске академије наука, НИН-ова награда за роман Не тугуј бронзана стражо, Његошева награда, као и награда Скендер Куленовић коју је Бранко Ђопић добио прије 44 године на Књижевним сусретима на Козари.

Бранко Ђопић, 1984. године трагично је окончао свој живот. Сахрањен је у Алеји заслужних грађана у Београду.

Ово су времена у којима би требало слиједити Бранков оптимистичан дух и приступ животу, традицији, његову борбу за обичног човјека и емпатију коју је носио цијелим својим бићем. Да се боримо за оне вриједности за које се Бранко Ђопић залагао, за љубав, љепоту живота и љепоту писане ријечи. Јер, какав је то живот без вриједности које је Бранко промовисао? Доброта којом је плијенио свијет око себе била је искрена и дубока, пуна емоција и жара. Можда је Бранко баш из тог разлога прерано сагорио у емоцијама које су га савладале.

БРАНКОВИ ХАШАНИ

На падинама у подножју Грмеча, обронцима поносне планине, смјештено је питомо селце, звано Хашани. Село вриједних, поштених и добрих људи, у свако доба спремних дочекати и угостити путника намјерника. Село по којем и даље лете чудни предмети, гдје су баште и даље сљезове боје и гдје се још увијек грабљама лови Мјесец. Поткива се мачак и рађа се на стотине других смицалица.

Село у којем је рођен и одрастао славни књижевник Бранко Ћопић, како би његови земљаци поносно рекли „свјетског гласа“ и ту нису погријешили. Више од 150 Бранкових остварења преведена су на бројне свјетске језике. Ово питомо и мирно село расадник је културе, јер поред Бранка изродило је и друге умјетнике, Рајка Бундала и Ђурађа Ђуру Маринчића.

Све оно о чему је Бранко писао, у Хашанима, селу ријека, потока, воденица, и даље стоји пркосећи времену. Реплика дједа Тришиног

млина, на потоку Калин, уз звуке млинског камена и воде новим генерацијама говори о мачку Тоши, млинару Триши и пољару Лијану. Мала ада, повезана мостићима приуштиће свакоме лијеп одмор, уз жубор потока. Нигдје као овдје не чува се успомена на баште сљезове боје. С питомих брда неријетко се чује пјесма чобанице, која уз преслицу чува своје стадо, док с друге стране, оне с Грмеча, одзвања звук фруле усамљеног чобана. Додуше, некада је баш тако много чешће било. Мир и безграничну љепоту подгрмечког краја открили су учесници књижевне колоније „Ријека мисли“, који четрнаест година посјеђују Хашане, те стварају нове приче, пјесме и дјела.

Реплика куће нашег књижевног великана и учионица на отвореном биће довољан показатељ сваком путнику да исприча причу о Бранку Ћопићу. Хашани, једанаест километара удаљени од општине Крупа на Уни, којој припадају и 35 километара удаљени од Новог Града. Сачувани од заборавља и модерне људске цивилизације, наше су чудо и наше чедо.

Хашани, понос свих нас, а док је нас биће и Хашана.

Срећко Марчеића

*„Минуло је од њих
невеселих дана већ скоро
пола вијека, дједа одавна
нема на овоме свијету, а
ја још ни данас њосијурно
не знам какве је боје сљез.
Знам само да у њрољеће
иза наше пошамњеле
башијенске ојраде њросине
нешњто љујко, њрозратно
и свијејло ња њи се
њросњто њлаче, иако не
знаш ни шња ње боли
ни шња си изјубио.”*

*„Најмлађи, цвећајте бујно у младом пролећу своме.
Наша вас земља љуба у крилу слободноме.“*

„Тога њоднева је био њолико удобровољен да ме је навече чак и у млин њовео. До дуњо у ноћ сједјели смо на млинском њрању и њледали у њун мјесеи, нас двоје, велика и мала бена, а около су крекењале жабе ња уз њу крекењаљку ниси знао јеси ли још на земљи или заједно с мјесецом рониш кроз расњрјане навњљке облака.“

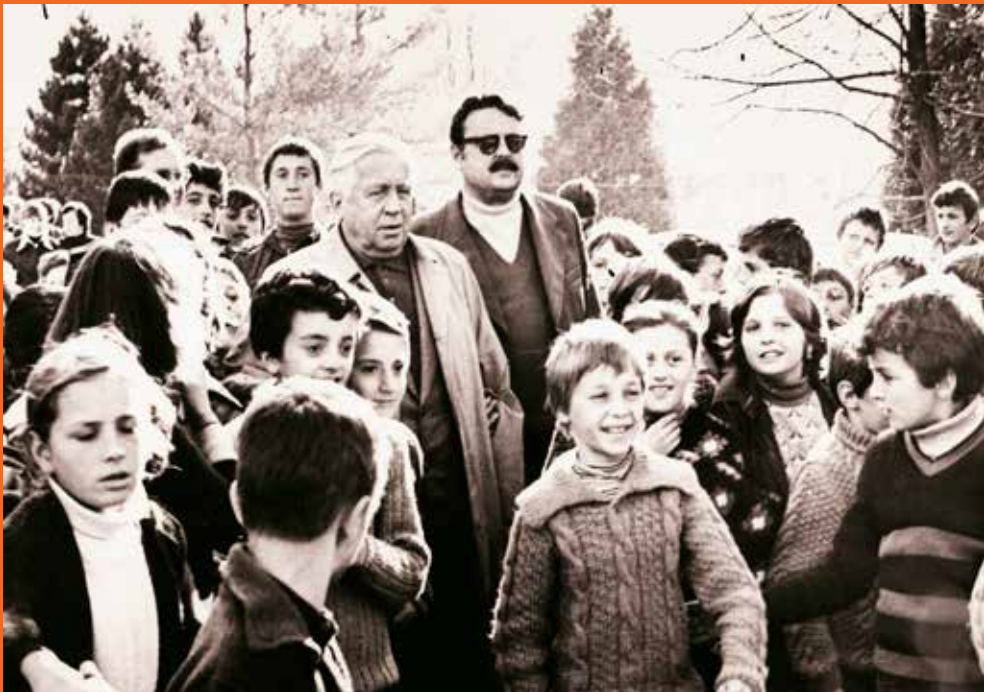

*„Читаве ноћи небом се скићам, иде ли је звезда најлејша, њићам,
док модру зору не зову њејли, а кад је нађем, кући је носим нек
мојој мами у седој коси вечери сваке свејли...”*

Branko ĆOPIC čita svoje ušlove na Kozari

**NAGRADA
„SKENDER KULENOVIĆ”
BRANKU ĆOPIĆU**

● Većina, na književnosti ocijenila je i sve i udruženo književničko amatorijsko udruženje „Kulturni dom” iz Kozara, ocijenilo je Branku Ćopiću čest zasluženo i nagradu organiziranoj i popularnosti za vrijeme rata u Kozari i nagradu „Skender Kulenović” u Ljubli.

Većina, na književnosti ocijenila je i sve i udruženo književničko amatorijsko udruženje „Kulturni dom” iz Kozara, ocijenilo je Branku Ćopiću čest zasluženo i nagradu organiziranoj i popularnosti za vrijeme rata u Kozari i nagradu „Skender Kulenović” u Ljubli.

Naša Ćopić u životu i životu Ćopića u životu

● USTANJU
KNJIŽEVNE
OMLADINE
PRAJEDON

Naš gost

**Branko
Ćopić**

*Kao otkriveni izlazi knjiga, toč
uvidom u ljudske stvari najjasnije bije
ke. Neka mi sve pona: od najmanje
do vasionoskei broja u jom... mi, na
ve mišljaj!*

*Konja kom sak u nove stano
satu, oduseo sedmi, operatu mali
dva na kćerini veseljicane uzgaj
kamei fožake najmuze.*

Brko Branko Ćopić

Danas je, na našu radost, omiljeni Branko Ćopić na Kozari. Sutra će, s ostalim književnicima, govoriti svoje ušlove, a prekosutra u podne, u ljubljskom Domu kulture, primice književnu nagradu „Skender Kulenović”.

БАШТА БРАНКОВОГ ЖИВОТА

29. октобра - 09. новембра 2022. године

Почетак манифестације: 19.00 часова

УЧЕСНИЦИ

ВОДИТЕЉ: Бранко Радиновић
Драгана Жујић, в.д. директора ЈУ Музеј Козаре,
аутор манифестације/изложбе посвећене Бранку Ћопићу
и његовом родном селу, Хашанима

КАЗИВАЋЕ: Проф. др Мирјана Стојисављевић,
предсједница Фондације Бранко Ћопић Бања Лука;
Музејски савјетник, Владимир Ђукановић, етнолог,
радио је у области Хашана и посвећен истраживању
грађе везане за Бранка Ћопића

РЕЦИТАТОР: Милица Драгић
Марко Шалабалија

ДРАМСКИ УМЈЕТНИЦИ: Срећко Марчета
Жељко Касап

ПИСЦИ: Срећко Марчета
Анела Сејарић Вујиновић
Николина Миливојша

МУЗИЧКА ПОДРШКА МАНИФЕСТАЦИЈЕ: Василије Ракановић

ФОТОГРАФИЈЕ: Игор Мотл

АУТОР МАКЕТЕ СПОМЕН-КУЋЕ БРАНКА ЋОПИЋА: Здравко Грбић
водителј креативне радионице „Инидеја”

ОРГАНИЗАЦИОНА ПОДРШКА МАНИФЕСТАЦИЈЕ:

Министарство просвјете и културе
Републике Српске

Народна библиотека
„Ђирило и методике” Приједор

 МУЗЕЈ КОЗАРЕ
MUSEUM OF KOZARA

Издавач: *Музеј Козаре Приједор*; За издавача: *Драгана Жујић, директор*
Умјетнички савјет Музеја Козаре: *Алекса Милић, Андреа Крнеић, Борис Еремић,*
Драган Тошић, Игор Мотл; Поставка изложбе: *Алекса Милић и Никола Дабић*
Техичка реализација изложбе: *Синиша Тимарац* Графички дизајн: *Зоран Соковић*
Штампа: *Графички атеље „ГРАФИТ” Приједор*; Тираж: *150 комада*